

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-394/5 din 07 07 2017

La nr.15-04/308 din 7 iunie 2017

Ministerul Finanțelor

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege privind auditul situațiilor financiare.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție – 10 file.

Director adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO17/4272 din 07.07.2017

la proiectul legii privind auditul situațiilor financiare

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104-XV din 06 iunie 2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție, aprobate prin Ordinul nr.179 din 17 noiembrie 2016 a directorului Centrului Național Anticorupție.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul Republicii Moldova, autor nemijlocit Ministerul Finanțelor, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(1) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797 din 02 aprilie 1996.

Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Potrivit art.12 alin.(2) al Legii nr.239/2008, *"Termenul de prezentare a recomandărilor asupra proiectelor de decizii va constitui cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării anunțului referitor la inițierea elaborării deciziei sau de la data mediatizării anunțului privind organizarea consultărilor publice."* Mai mult ca atât, art.11 alin.(2/2) al legii prenotate prevede că *"Anunțul*

privind organizarea consultărilor publice și materialele aferente sunt făcute publice cu cel puțin 15 zile lucrătoare înainte de definitivarea proiectului de decizie.”

Autorul a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei, prin publicarea anunțului cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la data de 12 ianuarie 2016.

De asemenea, proiectul, nota informativă și materialele aferente (analiza impactului de reglementare asupra activității de antreprenariat, tabelul de concordanță, rezultatele consultării publice a proiectului) au fost plasate pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor la data de 05 decembrie 2016, fiind respectat termenul de 10 zile lucrătoare pentru ca părțile interesate să poată prezenta sau expedia recomandări la proiect.

Prin urmare, avînd în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială indicată supra, precum și apreciînd termenele pentru consultări publice, transparența decizională a fost asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative a proiectului, scopul acestuia este: *„stabilirea cadrului juridic privind organizarea auditului de către entitățile de audit, reglementarea exercitării profesiei de auditor, precum și cerințe specifice auditului entităților de interes public”.*

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prevederile proiectului promovează interesele Consiliului de supraveghere publică a auditului, prin consolidarea instituțională a acestuia (revizuirea statutului și a atribuțiilor exercitate).

Totodată, în procesul de expertiză anticorupție au fost delimitate carențe ce pot determina exercitarea unor atribuții excesive de către entitățile publice responsabile, fapt care poate prejudicia interesul public.

Prin urmare, soluția propusă poate fi apreciată ca fiind conformă interesului public doar în condițiile în care autorul va implementa recomandările stabilite în prezentul raport de expertiză anticorupție.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.20 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de *”nota informativă care include:*

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;*
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;*
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză.”*

Autorul a evidențiat *condițiile* care au impus elaborarea și promovarea prevederilor proiectului (asumarea angajamentului de a transpune în legislația națională prevederile acquis-ului comunitar în domeniul raportării financiare) și *principalele prevederi* ale acestuia (*i*) asigurarea competenței profesionale a auditorilor; *ii*) înregistrarea auditorilor și entităților de audit și ținerea Registrului public al auditorilor și Registrului public al entităților de audit; *iii*) extinderea cerințelor profesionale față de auditor; *iv*) reformarea sistemului de supraveghere publică a auditului; *v*) constituirea comitetului de audit; *etc.*).

Prin urmare, se remarcă întrunirea generică a exigențelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile art.20 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative. Totodată, argumentele expuse întru motivarea unor novații legislative propuse nu justifică oportunitatea acestora. În special în acest sens ne referim la reglementările propuse în domeniul monitorizării, certificării, calificării și controlului entităților de audit de către Consiliu și instituirii Comitetelor de audit în cadrul entităților de interes public. Aplicarea în practică a reglementărilor propuse, pot favoriza multiple riscuri de corupție aferente procesului reglementat și periclită astfel siguranța raporturilor juridice reglementate (conform obiecțiilor expuse în secțiunea III al prezentului raport de expertiză anticorupție).

I.5.2. Argumentarea economico-financiară. Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"e) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură"*.

Implementarea proiectului presupune cheltuieli financiare suplimentare, fapt recunoscut de către autor în conținutul notei informative a proiectului.

Totodată, autorul nu prezintă careva argumente pertinente ce vizează estimarea resurselor financiare necesare și sustenabilitatea bugetară a implementării proiectului, fapt care denotă neîntrunirea rigorilor de tehnică legislativă stabilite de prevederile art.20 lit.d) al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

I.5.3. Efectuarea analizei impactului de reglementare. Potrivit art.20 lit.e) al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină *"e) actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul în care actul legislativ reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului."*

Conform art.13 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, *"(1) Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. (2) Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ."* Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare, potrivit art.21 alin.(2) al aceleiași legi, a fost aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1230 din 24 octombrie 2006.

Autorul a elaborat analiza impactului de reglementare a proiectului asupra activității de

antreprenoriat în conformitate cu prevederile Hotărîrii Guvernului nr.1230 din 24 octombrie 2006 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare. Analiza impactului de reglementare a fost înaintată pentru examinare grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative *”textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]

e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]

g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;

h) se evită tautologiile juridice; [...]”.

Conținutul proiectului, este expus preponderent în limbă simplă, clară și concisă, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind exigențele de tehnică legislativă. Totodată, prevederile art.27 alin.(8) și art.39 alin.(4) operează cu formulări ambigue care atribuie caracter incert normelor în cauză („la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității Consiliului”; „motive temeinice”). Circumstanța în cauză poate determina interpretarea tendențioasă a normelor de către agenții publici responsabili și riscul aprecierii arbitrare a temeiurilor de revizuire a contractului încheiat cu societatea de audit, cât și revizuirea tendențioasă și nejustificată a plăților percepute de Consiliu în virtutea exercitării prerogativelor sale. Aspectele în cauză sunt analizate minuțios în conținutul secțiunii III pct.5, 9 al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

Prevederile proiectului nu corespund prevederilor cadrului normativ special sub aspectul reglementării *i)procedurii și exigențelor aplicabile entităților de audit ce pot efectua auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale al entităților de interes public, ii)statutului Consiliului de supraveghere publică a auditului și a procesului de elaborare și aprobare a bugetului Consiliului.* Aspectele în cauză sunt analizate minuțios în conținutul secțiunii III pct.4, 8, 10 al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul conține reglementări ce se referă la activitatea entităților publice (în special Consiliul de supraveghere publică a auditului) și a agenților publici care activează în cadrul acestora în procesul de supraveghere publică a modului de exercitare a profesiei de auditor.

Analiza prevederilor propuse denotă unele carențe ce pot determina exercitarea atribuțiilor discreționare de către agenții publici și riscuri de corupție aferente proceselor reglementate. Deficiențele în cauză, pot favoriza interpretarea tendențioasă a normei și săvîrșirea faptelor ilegale

care afectează exercitarea normală a funcției de către agentul public *(i)*exercitarea unor atribuții extensive de reglementare; *ii*)aprobarea arbitrară a deciziei privind delegarea organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități care nu sunt de interes public, *iii*)reglementarea unor condiții de accesare și desfășurare a concursului adaptate convenției unei anumite persoane, cât și prelungirea/întreruperea subită a activității acestuia; *iv*)discreții excesive ale comitetului de audit în ceea ce privește selectarea entității ce va efectua auditul; *etc.*). Aspectele în cauză sunt analizate minuțios în conținutul secțiunii III pct.1, 6, 7, 10 al prezentului raport de expertiză anticorupție.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Aplicarea prevederilor proiectului poate constitui o ingerință asupra drepturilor fundamentale ale omului consacrate de art.20 al Constituției Republicii Moldova, art.8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului și art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Aspectele în cauză sunt analizate minuțios în conținutul secțiunii III pct.2 al prezentului raport de expertiză anticorupție.

III. Analiza detaliată a factorilor de risc și a riscurilor de corupție ale proiectului

1.	<p>Art.1 alin.(1) Articolul 1. Obiectul de reglementare (1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind organizarea auditului de către entitățile de audit, reglementează exercitarea profesiei de auditor, precum și cerințe specifice auditului entităților de interes public.</p> <p>Obiecții: Analiza prevederilor propuse denotă lipsa unor referințe vis-a-vis de procesul de monitorizare, certificare, calificare și control al entităților de audit. Astfel, se remarcă faptul că redacția propusă a obiectului de reglementare nu înglobează aspectele vizate de dispozițiile de conținut ale proiectului, fapt care creează un conflict al normelor de drept în cadrul proiectului și constituie o încălcare a exigențelor de tehnică legislativă stabilite de prevederile art.28-29 al Legii nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.</p> <p>Recomandarea: Completarea prevederilor art.1 cu referințe ce vizează toate aspectele reglementate în conținutul actului legislativ propus (în special cu privire la monitorizare, certificare, calificare și control al entităților de audit).</p> <table border="1" data-bbox="282 1646 1435 1748"> <tr> <td data-bbox="282 1646 824 1748"> Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> Concurența normelor de drept </td><td data-bbox="824 1646 1435 1748"> Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> Generale </td></tr> </table>	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> Concurența normelor de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> Generale
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> Concurența normelor de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> Generale 		
2.	<p>Art.3 alin.(5), art.5 alin.(1), art.36 alin.(1), art.38 alin.(1) Articolul 3. Stagiul de audit (5) Modul de organizare și desfășurare a stagiului pentru admiterea la examenul pentru obținerea calificării profesionale a auditorului este stabilit în Normele de pregătire profesională a stagiarii în audit, <u>aprobate de Consiliul de supraveghere publică a auditului.</u></p> <p>Articolul 5. Examenul pentru obținerea calificării profesionale a auditorului</p>		

(1) În scopul conferirii calificării profesionale a auditorului se instituie Comisia de certificare a auditorilor pe lângă Consiliul de supraveghere publică a auditului. Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor și componenta nominală a Comisiei de certificare a auditorilor se aprobă de către Consiliul de supraveghere publică a auditului.

Articolul 36. Organul de reglementare

(1) Organul de supraveghere publică a auditului este Consiliul de supraveghere publică a auditului (denumit în continuare Consiliu), care își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile prezentei legi și Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de Ministerul Finanțelor.

Articolul 38. Structura organizatorică

(1) Organul de conducere al Consiliului este Comitetul de supraveghere a auditului, (denumit în continuare Comitet). Criteriile de desemnare a membrilor Comitetului și modul de activitate al Comitetului sunt stabilite de Regulamentul de activitate al Consiliului, aprobat de Ministerul Finanțelor.

Obiecții:

Cadrul normativ actual prevede alt sistem de reglementare a aspectelor ce vizează activitatea Consiliului de supraveghere a activității de audit, procesul de certificare a auditorilor și activitatea Comisiei de certificare a auditorilor și componenta nominală a acesteia. În acest sens sunt relevante prevederile art.21 alin.(4) și art.31 alin.(2) din Legea nr.61-XVI din 16 martie 2007 privind activitatea de audit, potrivit cărora:

"(4) Cerințele generale privind examenul de calificare, gestionarea procesului de examinare și înregistrare a candidaților, componenta nominală a Comisiei de certificare și modalitatea de selectare a membrilor ei care evaluează rezultatele examenelor, modul de organizare și supraveghere, termenele de susținere a examenului de calificare, modul de eliberare, suspendare și retragere a certificatului de calificare al auditorului, cerințele privind instruirea profesională continuă sînt stabilite în Regulamentul cu privire la certificarea auditorilor, aprobat de Guvern."

„(2) Consiliul de supraveghere a activității de audit, cu statut de persoană juridică, este o autoritate administrativă creată pe lângă Ministerul Finanțelor pentru supravegherea activității de audit, care își desfășoară activitatea în temeiul prezentei legi și al regulamentului aprobat de Guvern.

Prevederile evidențiate supra sunt norme de blanchetă, or acestea delegă altor entități publice dreptul și competența de a elabora, în mod autonom, reglementări cu caracter normativ, fapt ce periclitează stabilitatea raporturilor juridice reglementate.

În acest sens, se remarcă faptul că potrivit art.32 alin.(2) al Legii nr.98 din 04 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate: „(2) Institutiile publice din sfera de competență a ministerului sau a altei autorități administrative centrale se constituie, se reorganizează și se dizolvă de Guvern, la propunerea ministerului sau a altei autorități administrative centrale, ori, în cazurile stabilite expres de lege, de către Președintele Republicii Moldova, de ministru sau de directorul general”.

Deși în cadrul normelor ce atribuie prerogativa de reglementare de sine stătătoare a aspectelor funcționale de către subiecții vizați de executarea ulterioară a normelor, elementele (factorii) coruptibilității nu sînt evidențiați direct, se remarcă faptul că aceste norme contribuie la apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate.

În special în acest sens se remarcă riscul exercitării de către subiecții în cauză a unor atribuții extensive de reglementare, în virtutea cărora, aceștia arogă, prin actele normative aprobate, atribuții excesive/contrare statutului entității publice, sau stabilesc cerințe adaptate convenției unor anumite persoane/per contrario excesive pentru alte categorii de subiecți întru exercitarea drepturilor/obligații, etc.

Acțiunile date pot fi însoțite de riscuri de corupție aferente proceselor reglementate de către agentul

	<p>public responsabil nemijlocit de elaborarea și aprobarea normelor în cauză sau de către persoanele care au influență/susțin că au influență asupra agentului public în speță.</p> <p>Subsidiar, accentuăm faptul că atribuirea prerogativei de reglementare de sine stătătoare a aspectelor funcționale de către subiecții vizați de executarea ulterioară a normelor, va complica examinarea ulterioară a acțiunilor agenților publici realizate în acest sens, or aceasta admite reglementarea „după intima convingere” a aspectelor ce țin de organizarea proceselor în cauză și într-o oarecare măsură atribuie caracter legal deciziilor agentului public și eventualelor abuzuri/favorizări săvârșite de către acesta. Prin urmare, incriminarea și atragerea la răspundere a agentului public în acest context va fi imposibilă, fapt care poate perpetua săvârșirea faptelor ilegale care afectează exercitarea normală a funcției de către agentul public.</p> <p>În cele din urmă, se accentuează faptul că aplicarea ulterioară a prevederilor art.3 alin.(5) și art.5 alin.(1) în redacția propusă, poate determina incertitudine sub aspectul identificării subiectului responsabil de aprobare.</p> <p>În acest context se remarcă faptul că, potrivit prevederilor art.38 alin.(2) al proiectului, organul de conducere al Consiliului este Comitetul de supraveghere, pe când potrivit art.38 alin.(5) al proiectului organul executiv al Consiliului este condus de director. Prin urmare, atât timp cât activitatea Consiliului este asigurată atât de Comitetul de supraveghere cât și de director, se accentuează riscul creării unui conflict de competență dintre subiecții care presupun concomitent că sînt vizate în textul legii, sau nerecunoașterea de către entități publice/subiecți a competențelor conferite prin lege (îndeosebi în cazul atribuirii unor obligații, responsabilități și sarcini), ceea ce creează dificultăți persoanelor fizice și juridice de a-și realiza drepturile și interesele legitime.</p>		
	<p>Recomandarea:</p> <p>Stabilirea competenței Guvernului de aprobare a aspectelor ce vizează activitatea Consiliului de supraveghere a activității de audit, procesului de certificare a auditorilor și activitatea Comisiei de certificare a auditorilor.</p> <table border="1" data-bbox="272 1095 1435 1544"> <tr> <td data-bbox="272 1095 820 1544"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Atribuții extensive de reglementare • Atribuții excesive/contrare statutului entității publice • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive, etc. • Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea • Atribuții paralele </td><td data-bbox="820 1095 1435 1544"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Atribuții extensive de reglementare • Atribuții excesive/contrare statutului entității publice • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive, etc. • Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea • Atribuții paralele 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Atribuții extensive de reglementare • Atribuții excesive/contrare statutului entității publice • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/obligații excesive, etc. • Nedeterminarea entității publice responsabile/subiectului la care se referă prevederea • Atribuții paralele 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu 		
3.	<p>Art.5 alin.(6)</p> <p>Articolul 5. Examenul pentru obținerea calificării profesionale a auditorului</p> <p>[...] (6) Decizia Comisiei de certificare a auditorilor privind rezultatul examenului pentru fiecare disciplină poate fi contestată la Comitetul de supraveghere a auditului în termen de 30 zile din data primirii rezultatului.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Prevederea citată supra este insuficientă sub aspectul reglementării mecanismelor de contestare a deciziei entității publice, or aceasta nu reglementează prerogativa persoanei vizate de a contesta Decizia Comisiei de certificare a auditorilor privind rezultatul examenului pentru fiecare disciplină în instanța de judecată competentă (aplicarea coroborată a prevederilor art.43 al proiectului fiind discutabilă și interpretabilă, or art.43 vizează doar sancțiunile aplicate auditorului/societății de audit).</p>		

	<p>Circumstanța în speță determină o incertitudine în cadrul relațiilor sociale reglementate, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor – <i>contestare</i>, or potrivit art.20 al Constituției RM „<i>orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime</i>”. Astfel, aspectul dat poate determina cumulativ limitarea neîntemeiată a drepturilor omului și ambiguitatea realizării atribuțiilor agenților publici, situații în care entitățile responsabile de executarea legii respective se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri.</p> <p>Pericolul riscurilor de corupție determinat de insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice rezidă în discreția absolută și incontestabilă a entității publice de a trata o anumită problemă de interes privat sau public, fără ca persoanele interesate să poată supune acțiunile entității unui control. Prin urmare, aprobarea normei în redacția propusă poate determina exercitarea tendențioasă a atribuțiilor funcționale de către Comisia de certificare a auditorilor privind rezultatul examenului pentru fiecare disciplină.</p> <p>Acțiunile date pot fi însoțite de riscuri de corupție aferente proceselor reglementate de către agentul public responsabil nemijlocit de elaborarea și aprobarea normelor în cauză, sau de către persoanele care au influență/susțin că au influență asupra agentului public în speță, cât și de persoană vizată nemijlocit de activitatea Comisiei, care va fi tentată de a recurge la metode corupte pentru a-și asigura realizarea dreptului și determina/influența agentul public de a săvârși anumite acțiuni adaptate convenției sale.</p>		
	<p>Recomandarea: Revizuirea normei și stabilirea mecanismului de contestare în instanța de judecată a deciziei Comisie.</p>		
	<table border="1"> <tr> <td data-bbox="268 948 810 1272"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului </td><td data-bbox="810 948 1418 1272"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept • Lipsa/insuficiența mecanismelor de contestare a deciziilor și acțiunilor entităților publice • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Limitarea neîntemeiată a drepturilor omului 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare 		
4.	<p>Art.21 alin.(3)</p> <p>Articolul 21. Independența și garanțiile independenței [...] (3) Cerința de independență a auditorului este încălcată în cazul:</p> <p>a) implicării lui directe sau indirecte în entitatea auditată în calitate de fondator, proprietar, persoană cu funcție de răspundere și/sau participării lui în afacerile economico-financiare ale acesteia;</p> <p>b) exercitării funcțiilor manageriale sau a altor funcții în cadrul entității auditate pe parcursul perioadei auditate sau în ultimii 3 ani de pînă la efectuarea auditului;</p> <p>c) acceptării de bunuri și servicii în calitate de cadouri, precum și a unei cordialități și ospitalități exagerate din partea entității auditate;</p> <p>d) efectuării auditului de către unul și același auditor mai mult de 7 ani consecutivi la aceeași entitate. Auditorul care a efectuat auditul la o entitate în decursul a 7 ani consecutivi poate efectua la aceeași entitate auditul doar la expirarea a 2 ani de la ultimul audit;</p> <p>e) altor situații prevăzute de Codul etc.</p> <p>Obiecții: Prevederile evidențiate supra nu reglementează aspecte ce vizează încălcarea cerinței de independență a auditorului în cazul existenței relațiilor de rudenie de pînă la gradul III inclusiv sau de afinitate cu proprietarii și membrii organului de conducere al entității auditate.</p> <p>În acest sens sunt relevante exigențele art.11 alin.(4) lit.c) al Legii privind activitatea de audit* nr.61-</p>		

	<p>XVI din 16 martie 2007, potrivit căror: „Principiul independenței auditorului este încălcat în cazul: [...] c) existenței relațiilor de rudenie de pînă la gradul III inclusiv sau de afinitate cu proprietarii și membrii organului de conducere al entității auditate”.</p> <p>În aceeași ordine de idei, se remarcă prevederile art.22 al Directivei 2006/43/CE a Parlamentului European a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor 78/660CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului, potrivit căror:</p> <p>„Articolul 22 Independența și obiectivitatea [...] (2) Statele membre se asigură că un auditor legal sau o firmă de audit nu efectuează un audit legal în cazul în care există <u>orice relație financiară directă sau indirectă, relații de afaceri, de încadrare în muncă sau un alt tip de relații</u> – inclusiv prestarea de servicii suplimentare, altele decât cele de audit – între auditorul legal, firma de audit sau rețeaua și entitatea auditată, relații despre care o terță parte obiectivă, rezonabilă și informată ar putea trage concluzia că pot compromite independența auditorului legal sau a firmei de audit. [...]”.</p> <p>Prin urmare, se remarcă faptul că aprobarea normei în redacția propusă poate încuraja/favoriza conflictul de interese și/sau favoritismul, cît și influențarea necorespunzătoare a auditorului în contextul realizării atribuțiilor, fapt care poate prejudicia principiul independenței acestuia.</p> <p>Recomandarea: Reglementarea - <i>existenței relațiilor de rudenie de pînă la gradul III inclusiv sau de afinitate cu proprietarii și membrii organului de conducere al entității auditate</i> - în calitate de circumstanță ce încalcă principiul independenței.</p> <table border="1" data-bbox="272 925 1437 1077"> <tr> <td data-bbox="272 925 820 1077"> Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept </td><td data-bbox="820 925 1437 1077"> Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare </td></tr> </table>	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Lacună de drept 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare 		
5.	<p>Art.27 alin.(5)</p> <p>Articolul 27. Efectuarea auditului [...] (5) Pentru efectuarea auditului la entitățile de interes public și entitățile mari, stabilite conform Legii contabilității și la alte întreprinderi de stat și societăți pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social, <u>entitatea de audit trebuie să aibă ca angajați nu mai puțin de doi auditori.</u></p> <p>Obiecții: Prevederile proiectului nu corespund cu prevederile cadrului normativ special care prevede mai multe exigențe aplicabile societăților de audit ce pot efectua auditul obligatoriu al rapoartelor financiare anuale al entităților de interes public. În acest sens, se remarcă faptul că potrivit art.13¹ alin.(3) al Legii nr.146 din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat:</p> <p>„(3) Societatea de audit trebuie să corespundă următoarelor criterii:</p> <p><i>a) conform situației la data de 31 decembrie a perioadei de gestiune precedente, în anexa la licența pentru desfășurarea activității de audit să fie indicați cel puțin 2 auditori certificați, unul dintre care să aibă experiență în domeniu de cel puțin 5 ani;</i></p> <p><i>b) societatea de audit, precum și auditorii din cadrul societății de audit să nu aibă sancțiuni aplicate în urma controlului extern al calității lucrărilor de audit pentru perioada de gestiune precedentă, fapt confirmat de către Consiliul de supraveghere a activității de audit.”</i></p> <p>Circumstanța în cauză creează un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative și premise pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei „convenabile” care se va aplica într-o situație concretă. În context, se remarcă riscul optării pentru aplicarea criteriilor stabilite de prevederile propuse de proiect, în detrimentul celor stabilite de art.13¹ alin.(3) al Legii nr.146 din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat în contextul favorizării unei anumite entități de audit.</p>		

	<p>Acțiunile date pot fi însoțite de riscuri de corupție aferente proceselor reglementate de către agentul public responsabil nemijlocit de determinarea criteriilor aplicabile, sau de către persoanele care au influență/susțin că au influență asupra agentului public în speță, cât și de entitățile de audit vizate nemijlocit, care vor fi tentate de a recurge la metode corupte pentru a-și asigura realizarea dreptului și determina/influența agentul public de a săvârși anumite acțiuni adaptate convenției sale.</p> <p>Recomandarea: Ajustarea prevederilor proiectului la exigențele stabilite de art.13¹ alin.(3) al Legii nr.146 din 16 iunie 1994 cu privire la întreprinderea de stat.</p> <table border="1" data-bbox="277 485 1443 728"> <tr> <td data-bbox="277 485 824 728"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept </td><td data-bbox="824 485 1443 728"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare 		
6.	<p>Art.27 alin.(8)</p> <p>Articolul 27. Efectuarea auditului [...] (8) Dacă există <u> motive temeinice </u> de reziliere a contractului de audit, în cazul auditului entităților de interes public, acționarii care reprezintă cel puțin 5% din drepturile de vot sau din capitalul social, membrii consiliului și organului de supraveghere ale entității <u> pot înainta o cerere privind rezilierea contractului </u> entității de audit în instanța judecătorească.</p> <p>Obiecții: Analiza prevederilor evidențiate denotă în prim-plan utilizarea unei formulări – „motive temeinice” care atribuie caracter ambiguu temeiurilor de reziliere a contractului. Aspectul dat, creează precondiții pentru interpretarea abuzivă a normei și atribuie caracter arbitrar deciziilor de reziliere a contractului, însoțite de riscuri de corupție aferente procesului reglementat.</p> <p>Circumstanța în cauză este accentuată de determinarea domeniului de competență al subiecților responsabili (acționarii, membrii consiliului și organului de supraveghere), prin fixarea modalității de acțiune a acestora de o manieră discreționară (drept – „<i>pot înainta o cerere privind rezilierea</i>”) atunci când întru apărarea interesului public se impune ca subiecții în cauză să procedeze de o manieră imperativă (obligație, îndatorire).</p> <p>Factorul de risc rezidă în discreția agenților publici de a utiliza formulările permissive ale competențelor lor după bunul lor plac, astfel încât să evite realizarea obligațiilor ce ar trebui să le revină. Asemenea discreții pot fi folosite în mod abuziv de către agentul public pentru a obține recompense necuvenite pentru a fi determinat să-și exercite obligațiile legale. Acțiunile date pot fi realizate inclusiv de către persoanele care au influență/susțin că au influență asupra agentului public responsabil de aprecierea circumstanțelor speței și înaintării cererii de reziliere, pentru a-l face/influența să aprecieze norma într-un mod favorabil persoanei vizate de contract.</p> <p>Subsecvent, circumstanța în cauză poate tenta persoana vizată de contract de a recurge la metode corupte pentru a-și asigura valorificarea drepturilor și a determina agentul public de a aprecia în mod subiectiv dacă există sau nu temeiuri de reziliere a contractului și de a nu înainta cererea de reziliere.</p> <p>În cele din urmă, accentuăm faptul că aprobarea normei în redacția propusă va complica examinarea ulterioară a acțiunilor agenților publici realizate în acest sens, or aceasta admite interpretarea aspectelor ce țin de temeinicia motivelor de reziliere a contractului și într-o oarecare măsură atribuie caracter legal deciziilor agentului public și eventualelor abuzuri/favorizări săvârșite de către acesta. Prin urmare, incriminarea și atragerea la răspundere a agentului public în acest context va fi imposibilă, fapt care poate perpetua săvârșirea faptelor ilegale care afectează exercitarea normală a funcției de către agentul public.</p>		

	<p>Recomandarea: Reglementarea temeiurilor de reziliere a contractului de audit și stabilirea caracterului dispozitiv al înaintării cererii de reziliere a contractului de întrunirea exigențelor date.</p> <table border="1" data-bbox="272 290 1420 689"> <tr> <td data-bbox="272 290 815 689"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice • Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive </td><td data-bbox="815 290 1420 689"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice • Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Temeiuri neexhaustive/ambigui/subiective pentru refuzul sau inacțiunea entității publice • Stabilirea unui drept al entității publice în loc de o obligație • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu 		
7.	<p>Art.37 alin.(5)</p> <p>Articolul 37. Statutul juridic, funcțiile și atribuțiile</p> <p>(5) Consiliul <u>are dreptul</u> de a delega organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități care nu sunt de interes public.</p> <p>Obiecții: Prevederile citate nu stabilesc cu certitudine circumstanțele/criteriile/procedura potrivit cărora Consiliul va aproba decizia privind delegarea organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități care nu sunt de interes public.</p> <p>Circumstanța în cauză poate determina riscul aprobării arbitrare a deciziei de către Consiliu și riscuri de corupție aferente procesului reglementat. Astfel, aspectul dat poate favoriza săvârșirea de către agentul public responsabil a acțiunilor de pretindere, acceptare sau primire, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru aprobarea deciziei de delegare a acestei atribuții (inclusiv unei anumite entități). De asemenea, aceasta poate tenta persoanele care au influență/susțin că au influență asupra agentului public responsabil de procesul nominalizat supra, pentru a-l face/influența să aprobe decizia în speță, fapt care va favoriza activitatea unei anumite persoane/grup de persoane.</p> <p>Subsecvent, circumstanța în cauză poate tenta nemijlocit subiectul vizat (pasibil de exercitarea funcției date), de a recurge la metode corupte pentru a determina agentul public responsabil de a realiza atribuțiile funcționale într-o manieră favorabilă acestuia și aprobarea deciziei de delegare a atribuției de gestionare. De asemenea, se remarcă faptul că redacția propusă va complica examinarea ulterioară a acțiunilor agentului public, or aceasta într-o oarecare măsură atribuie caracter legal deciziilor agentului public, or norma admite aprobarea arbitrară a deciziei de către autoritate, iar incriminarea ulterioară a acțiunilor săvârșite prin depășire a atribuțiilor de serviciu, neglijență sau abuz de serviciu va fi dificilă.</p> <p>Recomandarea: Reglementarea circumstanțelor/criteriilor/procedurii potrivit cărora Consiliul va aproba decizia privind delegarea organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități care nu sunt de interes public.</p>		

	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
8.	<p>Art.38 alin.(2)</p> <p>Articolul 38. Structura organizatorică</p> <p>(2) Componenta Comitetului se aprobă pe un termen de 3 ani și este format din 7 membri nepracticieni care posedă cunoștințe în <u>domenii relevante pentru audit</u> și are următoarea componență: <u>2 reprezentanți ai Ministerului Finanțelor</u>, un reprezentant al Băncii Naționale a Moldovei, un reprezentant al Curții de Conturi, <u>3 reprezentanți ai mediului de afaceri, propuși de Ministerul Finanțelor.</u></p> <p>Obiecții:</p> <p>Prim-plan se remarcă faptul că noțiunea de „<i>domenii relevante pentru audit</i>” este ambiguă și atribuie caracter incert exigențelor aplicabile candidaților/membrilor Comitetului. Circumstanța în cauză, creează precondiții pentru exercitarea unor atribuții excesive de către agenții publici responsabili la etapa selectării membrilor Comitetului și riscuri de corupție aferente procesului de numire tendențioasă a membrului.</p> <p>Secundo, se remarcă faptul că prevederile date vin în conflict cu prevederile art.2 alin.(1) al proiectului ce definesc noțiunea de <i>nepractician</i>, or este imposibilă deținerea calității de reprezentant al mediului de afaceri și întrunirea concomitentă a exigențelor prescrise nepracticianului („[...] <i>nu a deținut acțiuni (părți sociale) în capitalul social al entității de audit, nu a fost membru al consiliului, organului executiv sau de supraveghere și nu a fost angajat la o entitate de audit</i>”). Totodată, în rezultatul numirii acestora, aceștia vor fi în situație de conflict de interese, or în calitate de agenți economici sunt supuși periodic auditului de către auditorii supravegheați.</p> <p>Prevederile proiectului nu stabilesc expres procedura de selectare a membrilor, fapt care determină incertitudine vis-a-vis de candidații ce urmează a fi selectați și creează precondiții pentru exercitarea unor atribuții excesive de către autoritate/agenții publici responsabili, în contextul desemnării reprezentanților mediului de afaceri. Riscul dat este accentuat de faptul că atribuția de numire revine unilateral Ministerului Finanțelor și nu unui organ colegial (comisia de concurs), or în rezultatul numirii unilaterale a reprezentanților mediului de afaceri, Ministerul Finanțelor va exercita cumulativ, indirect, majoritatea voturilor în Comitet.</p> <p>Sub acest aspect se accentuează faptul că anterior CNA a delimitat promovarea de către autoritatea nominalizată a intereselor unor societăți comerciale (Ecofin-Audit-Service S.R.L., I.M. Grant Thornton Audit S.R.L., Valaudit S.R.L., Contserv Audit S.R.L., BDO Audit&Consulting S.R.L., Consulting Modern S.R.L., Audit-Sedan S.R.L.), a căror fondatori corespund/sau sunt în relații de rudenie cu unii funcționari cu funcții de conducere în cadrul autorităților publice care exercită dreptul de administrare a întreprinderilor pasibile de audit. Aspectele date au fost delimitate în raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Listei societăților de audit privind auditarea situațiilor financiare pentru anul 2015 ale întreprinderilor de stat și ale societăților în care cota statului depășește 50% din capitalul social (http://www.cna.md/public/files/raport_expertiza/raport-nr.-175-m-15.pdf).</p> <p>Astfel, au fost sesizate situații de conflicte de interese a unor factori de decizie din cadrul Ministerului Economiei, Ministerului Finanțelor și a Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, proiectul promovînd</p>	

	<p>interesele agenților economici vizați.</p> <p>Totodată, se remarcă lipsa unor referințe la aspecte ce vizează remunerarea membrilor/activitatea „pro bono” a acestora, fapt care, accentuat de competențele extensive de reglementare ale Consiliului/Comitetului poate determina exercitarea unor atribuții extensive în acest sens de membri și aprobarea unor cuantumuri exagerate de remunerare a activității.</p> <p>Circumstanța în cauză poate favoriza săvârșirea de către agentul public responsabil a acțiunilor de pretindere, acceptare sau primire, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru numirea în calitate de reprezentant al mediului de afaceri. Acțiunile în cauză pot fi comise inclusiv de către persoanele care au influență/sustin că au influență asupra agentului public responsabil de procesul nominalizat supra, pentru a-l face/influența să aprobe decizia în speță, fapt care va favoriza activitatea unei anumite persoane/grup de persoane.</p> <p>Subsecvent, circumstanța în cauză poate tenta nemijlocit subiectul vizat (pasibil de exercitarea funcției date), de a recurge la metode corupte pentru a determina agentul public responsabil de a realiza atribuțiile funcționale într-o manieră favorabilă acestuia și aprobarea deciziei de delegare a atribuției de gestionare.</p> <p>Totodată, aspectele date, atribuie „a priori” caracter legal eventualelor decizii abuzive ale agenților publici, fapt care determina imposibilitatea incriminării ulterioare a abuzurilor săvârșite și atragerii acestora la răspundere.</p> <p>În cele din urmă, se evidențiază faptul că proiectul nu stabilește cerințe de integritate pentru membrii Consiliului/Comitetului la numire și pe parcursul exercitării mandatului de către aceștia, fapt care poate determina accederea în funcția dată a persoanelor care nu corespund cerințelor de integritate/au admis manifestări de corupție. Circumstanța în cauză poate obstrucționa formarea organelor de conducere în baza principiilor de meritocrație și integritate profesională, favorizând multiple riscuri de corupție aferente procesului de numire în funcție a candidaților care au admis manifestări de corupție, sunt incompatibili cu funcția în speță sau au interese personale ascunse.</p> <p>Astfel, deși aceștia nu sunt subiecți vizați de prevederile Legii nr.133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale, se consideră oportună reglementarea unor cerințe de integritate similar celor stabilite entităților similare (de exemplu Consiliu de Integritate).</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Revizuirea sintagmei „domenii relevante pentru audit” și concretizarea domeniilor de referință.</p> <p>Substituirea reprezentanților mediului de afaceri cu reprezentanți ai societății civile/mediului academic, care vor fi numiți în rezultatul unui concurs public, potrivit unui regulament aprobat de către Guvern și selectați de către o comisie de concurs special instituită în acest sens (cu reglementarea componenței Comisiei) și reglementarea exigențelor speciale aplicabile acestora.</p> <p>Evidențierea exhaustivă dacă membrii Consiliului sunt remunerați, iar în eventualitatea în care această activitate va fi remunerată, este indispensabilă evidențierea metodologiei/plafonului maxim al remunerării.</p> <p>În cele din urmă, analizând prin prisma prevederilor Legii nr.325 din 23.12.2013 privind evaluarea integrității instituționale, se recomandă autorului completarea prevederilor proiectului cu exigențe/cerințe de integritate pentru membrii Consiliului/Comitetului la numire și pe parcursul exercitării mandatului de către aceștia. Exigențele în cauză urmează să vizeze cel puțin următoarele aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - depunerea declarațiilor de avere și interese personale; - declararea conflictului de interese; - prezentarea certificatului de cazier privind integritatea profesională a agentului public delegat de către autoritățile publice vizate; - prezentarea informației privind lipsa stărilor de incompatibilitate nesoluționate, lipsa conflictele de
--	---

	<p>interese sancționate și a cazierului judiciar care cuprinde informația despre privarea de dreptul de a ocupa funcții publice).</p> <table border="1" data-bbox="284 260 1435 873"> <tr> <td data-bbox="284 260 824 873"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Lacună de drept • Concurența normelor de drept </td><td data-bbox="824 260 1435 873"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare nerespectare a regimului cadourilor încălcarea a limitărilor de publicitate în funcția publică încălcarea a incompatibilităților în funcția publică încălcarea a restricțiilor în ierarhie în funcția publică • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Lacună de drept • Concurența normelor de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare nerespectare a regimului cadourilor încălcarea a limitărilor de publicitate în funcția publică încălcarea a incompatibilităților în funcția publică încălcarea a restricțiilor în ierarhie în funcția publică • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Lipsa/ambiguitatea procedurilor administrative • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice • Lacună de drept • Concurența normelor de drept 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare nerespectare a regimului cadourilor încălcarea a limitărilor de publicitate în funcția publică încălcarea a incompatibilităților în funcția publică încălcarea a restricțiilor în ierarhie în funcția publică • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu 		
9.	<p>Art.38 alin.(4) lit.a), g)</p> <p>Articolul 38. Structura organizatorică</p> <p>(4) Comitetul are următoarele atribuții principale:</p> <p>a) adoptă decizii în vederea exercitării atribuțiilor Consiliului prevăzute la art.37 alin.(3), (4), (5);</p> <p>[...] g) <u>decide relevanța</u> experienței acumulate de către persoanele prevăzute la art.4 alin.(2) pentru scutirea de la stagiul de audit;</p> <p>Obiecții:</p> <p>Prim-plan se remarcă faptul că norma stabilită la art.38 alin.(4) lit.a) face trimitere în mod eronat la prevederile art.37 alin.(4)-(5) care sunt inaplicabile în context, or atribuțiile Consiliului sunt prevăzute la art.37 alin.(3), iar prevederile art.37 alin.(4)-(5) vizează funcțiile și drepturile entității. Aspectul dat denaturează norma și poate determina dificultăți la etapa implementării acesteia și delimitării competenței Comitetului de a adopta deciziile vizate de art.37 alin.(4)-(5) al proiectului.</p> <p>Secundo, în ceea ce privește atribuția stabilită la art.38 alin.(4) lit.g), se remarcă faptul că prevederile art.4 alin.(2) au caracter dispozitiv și nu prevăd careva criterii potrivit cărora va fi aprobată decizia de către Comitet. Prin urmare, atribuția stabilită la art.38 alin.(4) lit.g) este excesivă și poate determina exercitarea unor atribuții discreționare de către Comitet și aprecierea arbitrară a relevanței experienței persoanei vizate. Prin urmare, aprobarea proiectului în redacția propusă poate favoriza săvârșirea de către agentul public responsabil a acțiunilor de pretindere, acceptare sau primire, de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru aprecierea relevanței experienței unei anumite persoane într-un anumit mod convenabil acesteia. Acțiunile în cauză pot fi comise inclusiv de către persoanele care au influență/sustin că au influență asupra agentului public responsabil de procesul nominalizat supra, pentru a-l face/influența să aprobe decizia în speță, fapt care va favoriza activitatea unei anumite persoane/grup de persoane.</p> <p>Subsecvent, circumstanța în cauză poate tenta nemijlocit subiectul vizat de aprecierea Comitetului de a recurge la metode corupte pentru a-l determina de a realiza atribuțiile funcționale într-o manieră favorabilă acestuia (aprobarea deciziei favorabile acestuia și scutirea de stagiere).</p> <p>Totodată, aspectele date atribuie „a priori” caracter legal eventualelor decizii abuzive ale Comitetului, fapt care determina imposibilitatea incriminării ulterioare a abuzurilor săvârșite și atragerii acestora la</p>		

	răspundere.		
	Recomandarea: <ol style="list-style-type: none"> 1. Excluderea referinței la art.37 alin.(4)-(5) al proiectului. 2. Excluderea atribuției prevăzute de art.38 alin.(4) lit.g). 		
	<table> <tr> <td> Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice </td><td> Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu </td></tr> </table>	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Norme de trimitere defectuoase • Atribuții excesive, improprii sau contrare statutului entității publice 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu 		
10.	<p>Art.39 alin.(2)</p> <p>Articolul 39. Finanțarea Consiliului</p> <p>(2) <u>Sursele de finanțare și modul lor de utilizare se stabilesc prin bugetul de venituri și cheltuieli, care se aprobă de Comitet.</u> Bugetul anual aprobat de Comitet se prezintă Ministerului Finanțelor pentru alocarea mijloacelor din contul bugetului de stat.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Prevederile evidențiate supra stabilesc prerogativa Comitetului de a aproba bugetul de venituri și cheltuieli (deși Consiliul este finanțat parțial din contul resurselor bugetare), acesta fiind prezentat ulterior autorității publice ierarhic superioare doar pentru alocarea mijloacelor financiare în cuantumul aprobat.</p> <p>În acest sens sunt relevante prevederile art.21 alin.(1) lit.g) al Legii nr.181 din 25 iulie 2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, potrivit căreia în domeniul finanțelor publice, autoritățile publice centrale exercită atribuția ce vizează repartizarea și aprobare limitelor de alocații bugetare anuale și indicatorii de performanță pentru instituțiile din subordine și monitorizarea performanțelor financiare și nefinanciare ale acestora.</p> <p>Sub aspect comparativ se remarcă faptul că reglementarea procesului de elaborare și aprobare a bugetului instituțiilor publice denotă practica atribuirii doar a competenței de elaborare a bugetului instituției de sine stătător (de exemplu: pct.17 subpct.4) al Hotărîrii Guvernului nr.976 din 16 august 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Institutului Național de Metrologie; pct.14 subpct.4) al Hotărîrii Guvernului nr.969 din 10 august 2016 pentru organizarea și funcționarea Institutului de Standardizare din Moldova).</p> <p>Totodată, se remarcă faptul că aprobarea proiectului în redacția propusă va complica examinarea ulterioară a acțiunilor agentului public, or aceasta atribuie autonomie totală în ceea ce privește volumul resurselor arogate, fapt care va determina dificultăți la etapa incriminării ulterioare a acțiunilor săvârșite prin depășire a atribuțiilor de serviciu, neglijență sau abuz de serviciu de către agentul public responsabil.</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Revizuirea subiectului responsabil de aprobarea bugetului anual în conformitate cu prevederile cadrului normativ evidențiat supra.</p>		

	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Concurența normelor de drept • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
11.	<p>Art.37 alin.(1), (3), art.39 alin.(3) lit.e)-i), alin.(4)</p> <p>Articolul 37. Statutul juridic, funcțiile și atribuțiile</p> <p>(1) Consiliul este o instituție publică autonomă, cu statut de persoană juridică, responsabilă pentru supravegherea publică a auditului.</p> <p>[...] (3) Consiliul are următoarele atribuții:</p> <p>a) înregistrarea stagiarilor și monitorizarea stagiului;</p> <p>b) certificarea și înregistrarea auditorilor;</p> <p>c) înregistrarea entităților de audit;</p> <p>d) monitorizarea instruirii profesionale continue;</p> <p>e) asigurarea calității;</p> <p>f) investigarea și sancționarea;</p> <p>Articolul 39. Finanțarea Consiliului</p> <p>(3) Finanțarea Consiliului se asigură din:</p> <p>[...] e) plata pentru admiterea la probele scrise ale examenului pentru obținerea calificării profesionale a auditorului;</p> <p>f) cotizațiile anuale ale auditorilor;</p> <p>g) cotizațiile anuale ale stagiarilor;</p> <p>h) plata pentru recunoașterea certificatului internațional în domeniul contabilității și auditului;</p> <p>i) plata unică pentru înregistrarea în Registrul Public; [...]</p> <p>(4) <u>Comitetul stabilește mărimea plăților și cotizațiilor stabilite la alin.(3) lit.e)-i) pentru anul următor la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității Consiliului în conformitate cu prevederile prezentei legi.</u></p> <p>Obiecții:</p> <p>Prevederile proiectului evidențiate supra nu corespund exigențelor cadrului normativ sub aspectul reglementării statutului entității și modului de finanțare a acesteia.</p> <p>Astfel, în ceea ce privește statutul reglementat al entității, se remarcă prevederile art.32 al Legii nr.98 din 04 mai 2012 privind administrația publică centrală de specialitate, potrivit căreia instituțiile publice sunt constituite pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public cu caracter necomercial, de care este responsabil ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, <u>cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică.</u></p> <p>Totodată, în ceea ce privește prevederile art.39 alin.(3) lit.e)-i) și alin.(4), se evidențiază faptul că aplicarea coroborată a acestora (lipsa unei plafonări adecvate a plăților și cotizațiilor în speță coroborată cu discreția acordată Comitetului de a ajusta de sine stătător cuantumul acestora), poate determina multiple riscuri de corupție aferente procesului reglementat.</p> <p>Plafonul simbolic stabilit de către autor ca și reper pentru revizuirea cuantumului acestora („la un nivel suficient să acopere cheltuielile necesare pentru asigurarea activității Consiliului”), este ambiguu, permite interpretări abuzive. În context există riscul revizuirii tendențioase a plăților în speță și stabilirii unor cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor de către persoanele vizate. Astfel,</p>	

	<p>aprobarea normei în redacția propusă va complica examinarea ulterioară a acțiunilor Comitetului (și a persoanelor responsabile de acest proces din cadrul Comitetului), or aceasta atribuie autonomie totală în ceea ce privește cuantumul plăților aprobate, fapt care va determina dificultăți la etapa incriminării ulterioare a acțiunilor săvârșite prin depășire a atribuțiilor de serviciu, neglijență sau abuz de serviciu de către agentul public responsabil.</p> <p>Sub acest aspect sunt relevante exigențele art.39 alin.(4) al proiectului: „Guvernul stabilește nomenclatorul serviciilor publice prestate persoanelor fizice și juridice de instituțiile publice din sfera de competență a ministerelor sau a altor autorități administrative centrale, mărimea taxelor la serviciile prestate contra plată, precum și modul și direcțiile de utilizare a mijloacelor speciale după tipurile lor, cu excepția cazurilor în care aceasta ține de competența Parlamentului, în conformitate cu Legea nr.160 din 22 iulie 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător”.</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Revizuirea statutului entității prin prisma cadrului normativ aplicabil și plafonarea plăților și cotizațiilor cel puțin la nivelul unui act normativ aprobat de Guvern.</p> <table border="1" data-bbox="277 698 1427 1084"> <tr> <td data-bbox="277 698 818 1084"> <p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive </td><td data-bbox="818 698 1427 1084"> <p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu </td></tr> </table>	<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
<p>Factori de risc:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formulare ambiguă care admite interpretări abuzive • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive • Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor/Obligații excesive 	<p>Riscuri de corupție:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu 		
12.	<p>Art.44 alin.(7), art.45</p> <p>Articolul 44. Constituirea comitetului de audit</p> <p>(7) Comitetul de audit își desfășoară activitatea în temeiul prezentei legi și a <u>regulamentului</u> aprobat de adunarea generală a acționarilor/fondator.</p> <p>Articolul 45. Atribuțiile comitetului de audit</p> <p>Comitetul de audit are următoarele atribuții:</p> <p>a) informează consiliul entității de interes public auditate despre rezultatele auditului și contribuțiile acestuia la integritatea raportării financiare;</p> <p>b) monitorizează procesul de raportare financiară;</p> <p>c) monitorizează eficiența sistemului de control intern, de audit intern, după caz, și de management al riscurilor din cadrul entității de interes public auditate;</p> <p>d) monitorizează auditul situațiilor financiare individuale și al situațiilor financiare consolidate;</p> <p>e) verifică și monitorizează independența auditorilor, entității de audit, inclusiv prestarea serviciilor care nu sunt de audit entității de interes public auditate;</p> <p>f) recomandă entitatea de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului în conformitate cu art.26 și monitorizează procedura de selectare a acesteia.</p> <p>Obiecții:</p> <p>Reieșind din conținutul proiectului legii contabilității (de referință, pentru definirea noțiunii de entitate de interes public), se remarcă faptul că la această categorie se atribuie entitatea a cărei valori mobiliare sînt admise la tranzacționare pe o piață reglementată, instituția financiară, societatea de</p>		

	<p>asigurări, fondul nestatal de pensii, întreprinderea de stat sau o societate pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social.</p> <p>Prim-plan evidențiem faptul că prevederile cadrului normativ pertinent prevăd activitatea Comisiei de cenzori a societății, care exercită controlul activității economico-financiare a societății pe acțiuni, întreprinderii de stat/municipale și se subordonează numai adunării generale a acționarilor, iar membrii acesteia sunt în mod obligatoriu persoane calificate în contabilitate, finanțe sau economie (art.69-72 al Legii nr.1134 din 02 aprilie 1997 privind societățile pe acțiuni).</p> <p>În aceeași ordine de idei, se remarcă faptul că potrivit proiectului de Lege cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, supus expertizei anticorupție recent de către CNA, Comisia de cenzori a întreprinderii de stat/municipale exercită semestrial controlul activității economico-financiare a acesteia, iar regulamentul model al comisiei de cenzori se aprobă de Guvern.</p> <p>Astfel, este neclară necesitatea instituirii unui organ suplimentar de conducere în condițiile în care autorul poate opera amendamente de rigoare în contextul eficientizării activității comisiei de cenzori, evitând astfel majorarea nejustificată a organelor de conducere și cheltuielilor de retribuire a activității acestora.</p> <p>Totodată, analiza prevederilor proiectului denotă și alte carențe de reglementare a aspectelor procedurale propriu-zise.</p> <p>În acest context, se remarcă omisiunea reglementării unui statut model aprobat de către Guvern, în baza căruia vor fi elaborate regulamentele de activitate a Comitetelor de audit (similar exigențelor stabilite de cadrul normativ pentru Comisia de cenzori/consiliu de administrație, conform prevederilor Hotărârii Guvernului nr.347 din 28 martie 2007). Circumstanța în cauză va determina formularea și aprobarea aleatorie și neuniformă a regulamentelor în speță și riscul arogării unor atribuții excesive acestora.</p> <p>În aceeași ordine de idei, se remarcă faptul că atribuțiile art.45 lit.f) - „<i>recomandă entitatea de audit care urmează a fi confirmată pentru efectuarea auditului în conformitate cu art.26 și monitorizează procedura de selectare a acesteia</i>”, sunt excesive raportate la exigențele cadrului normativ pertinent, or modul de selectare a societăților de audit care efectuează auditul obligatoriu și termenii de referință se stabilesc de Guvern, în acest sens fiind relevante prevederile Hotărârii Guvernului nr.875 din 22 decembrie 2015, pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de selectare a societăților de audit și termenii de referință pentru auditarea situațiilor financiare anuale ale întreprinderilor de stat și societăților pe acțiuni în care cota statului depășește 50% din capitalul social.</p> <p>Recomandarea:</p> <p>Revizuirea, sub aspect conceptual, a necesității și inerenței instituirii organului în speță prin prisma riscului de majorare nejustificată a organelor de conducere a entităților de interes public și cheltuielilor de retribuire activității acestora. Concomitent se recomandă analiza oportunității completării prevederilor cadrului normativ cu reglementări în vederea eficientizării activității comisiei de cenzori în circumstanța în care atribuțiile acesteia nu sunt suficiente pentru asigurarea eficienței controlului activității economico-financiare a entității de interes public.</p> <p>Totodată, se atrage atenția asupra necesității excluderii prerogativelor stabilite la art.45 lit.f) și reglementarea unui regulament-model aprobat de executiv, în circumstanța în care autorul justifică inerența instituirii organului de conducere în speță.</p>
--	---

	Factori de risc: <ul style="list-style-type: none"> • Atribuții paralele • Atribuții extensive de reglementare • Atribuții care admit derogări și interpretări abuzive 	Riscuri de corupție: <ul style="list-style-type: none"> • Încurajarea sau facilitarea actelor: <ul style="list-style-type: none"> corupere pasivă corupere activă trafic de influență conflict de interese și/sau favoritism influențare necorespunzătoare • Legalizarea actelor de: <ul style="list-style-type: none"> abuz de serviciu depășire a atribuțiilor de serviciu neglijența în serviciu
--	--	--

IV. Concluzia expertizei

Proiectul a fost inițiat, cu respectarea rigorilor de transparență decizională stabilite de cadrul normativ pertinent și nota informativă nu conține argumente suficiente pentru justificarea amendamentelor propuse.

Analiza conținutului proiectului denotă multiple carențe ce vizează coerența legislativă a acestuia și prerogativele reglementate ale entităților publice vizate. Deficiențele în cauză, pot favoriza interpretarea tendențioasă a normei și săvârșirea faptelor ilegale care afectează exercitarea normală a funcției de către agentul public. În special acestea vizează exercitarea unor atribuții extensive de reglementare; lipsa unor exigențe privind integritatea membrilor Comitetului; aprobarea arbitrară a deciziei privind delegarea organizațiilor profesionale din domeniul auditului funcția de control extern al calității auditului la membrii săi – entități de audit, care efectuează auditul la entități care nu sunt de interes public; reglementarea unor condiții de accedere și desfășurare a concursului adaptate convenției unei anumite persoane, cât și prelungirea/întreruperea subită a activității acestuia; discreții excesive ale comitetului de audit în ceea ce privește selectarea entității ce va efectua auditul; etc.).

Prin urmare, se recomandă autorului revizuirea prevederilor proiectului prin prisma recomandărilor expuse în prezentul raport de expertiză.

07 iulie 2017

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Cristina Chistol, *inspector superior*